

Bosna i Hercegovina

Босна и Херцеговина

Sud Bosne i Hercegovine

Суд Босна и Херцеговина

Predmet broj : S1 1 K 019816 17 Krž

Datum donošenja: 18.05.2017. godine

Datum pismenog otpravka: 24.05.2017.godine

Pred Apelacionim vijećem u sastavu:

Sudija Redžib Begić, predsjednik vijeća

Sudija Mirza Jusufović, član vijeća

Sudija Dr Miloš Babić, član vijeća

PREDMET TUŽILAŠTVO BOSNE I HERCEGOVINE

protiv optuženog

MARIJANA BRNJIĆA

DRUGOSTEPENA PRESUDA

Tužilac Tužilaštva Bosne i Hercegovine:

Miroslav Janjić

Branilac optuženog:

Rifat Konjić, advokat iz Tuzle

SADRŽAJ

I. TOK POSTUPKA	3
II. SJEDNICA VIJEĆA	4
III. OPŠTA PITANJA	5
IV. ŽALBE ODBRANE	6
A. ŽALBENI OSNOVI U SKALDU SA ČLANOM 297. STAV 1. ZKP BIH – BITNE POVREDE ODREDAVA KRIVIČNOG POSTUPKA	6
B. ŽALBENI OSNOVI U SKLADU SA ČLANOM 298 ZKP BIH: POVREDE KRIVIČNOG ZAKONA.....	11
C. ŽALBENI OSNOVI PREMA ČLANU 299. ZKP BIH: POGREŠNO ILI NEPOTPUNO UTVRĐENO ČINJENIČNO STANJE	16
D. ŽALBENI OSNOVI U SKLADU SA ČLANOM 300. ZKP BIH: ODLUKA O.....	24

Broj: S1 1 K 019816 17 Krž
Sarajevo, 18.05.2017. godine

U IME BOSNE I HERCEGOVINE!

Sud Bosne i Hercegovine, Odjel I za ratne zločine, u vijeću Apelacionog odjeljenja, sastavljenom od sudije Redžiba Begića, kao predsjednika vijeća, te sudija Mirze Jusufovića i Dr Miloša Babića, kao članova vijeća, uz sudjelovanje pravne savjetnice Elme Čorbadžić, kao zapisničara, u krivičnom predmetu protiv optuženog Marijana Brnjića, zbog krivičnog djela Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142. Krivičnog zakona Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije (skraćeno: KZ SFRJ¹), povodom žalbi optuženog Marijana Brnjića i branioca optuženog, advokata Rifata Konjića, izjavljenih protiv presude Suda BiH broj: S1 1 K 019816 15 Kri od 09.12.2016. godine, nakon održane javne sjednice vijeća, u prisutnosti optuženog Marijana Brnjića, njegovog branioca, advokata Rifata Konjića i tužitelja Tužilaštva Bosne i Hercegovine Miroslava Janjića, dana 18.05.2017. godine donio je sljedeću:

P R E S U D U

Odbijaju se, kao neosnovane, žalba optuženog Marijana Brnjića i žalba branioca optuženog Marijana Brnjića, advokata Rifata Konjića, te presuda Suda Bosne i Hercegovine broj S1 1 K 019816 16 Kri od 09.12.2016. godine potvrđuje.

O b r a z l o ž e n j e

I. TOK POSTUPKA

1. Prvostepenom presudom ovog Suda broj S1 1 K 019816 16 Kri od 09.12.2016. godine, optuženi Marijan Brnjić oglašen je krivim da je radnjama opisanim u izreci presude počinio krivično djelo Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142. KZ SFRJ, pa ga je prvostepeno vijeće na osnovu odredbi članova 38. i 41. KZ SFRJ osudilo na kaznu zatvora u trajanju od 6 (šest) godina.

2. Navedenom presudom, na osnovu odredbe člana 188. stav 4. ZKP BiH optuženi je oslobođen dužnosti naknade troškova krivičnog postupka.
3. Na osnovu odredbe člana 198. stav 2. ZKP BiH oštećena je sa imovinskopравnim zahtjevom upućena na parnični postupak.
4. Protiv ove presude žalbu je blagovremeno izjavio branilac optuženog Marijana Brnjića, advokat Rifat Konjić, zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i odluke o krivičnopravnoj sankciji, sa prijedlogom da Sud žalbu uvaži, prvostepenu presudu ukine, odredi održavanje glavnog pretresa, odnosno prvostepenu presudu preinači i optuženog osudi na blažu kaznu.
5. Žalbu na prvostepenu presudu dostavio je i optuženi Marijan Brnjić, sa prijedlogom da Apelaciono vijeće donese odluku kojom će ga osloboditi od krivnje.
6. Tužilaštvo BiH u zakonski ostavljenom roku nije dostavilo odgovor na žalbe odbrane.

II. SJEDNICA VIJEĆA

7. Na osnovu člana 304. ZKP BiH, dana 18.05.2017. godine, održana je javna sjednica pred vijećem Apelacionog odjeljenja u prisustvu optuženog Marijana Brnjića, njegovog branioca, advokata Rifata Konjića, te tužitelja Tužilaštva BiH Miroslava Janjića.
8. Na održanoj sjednici branilac optuženog je usmeno iznio žalbu, te izjavio da u cijelosti ostaje pri istaknutim žalbenim prigovorima, optuženi se pridružio navodima branioca, te ukratko izložio navode iz uložene žalbe i pozvao Apelaciono vijeće da žalbu uvaži kao osnovanu.
9. Tužitelj Tužilaštva je usmeno iznio odgovor na žalbe odbrane, predloživši da Apelaciono vijeće iste u cijelosti odbije kao neosnovane.

---

¹ Uredba sa zakonskom snagom od 11.04.1991. godine, o preuzimanju Krivičnog zakona Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije, kojom se Krivični Zakon SFRJ („Službeni list SFRJ“, br. 44/76, 36/77, 56/77, 34/84, 37/84, 74/87, 57/89, 3/90, 38/90 i 45/90), preuzima kao republički zakon.

10. Na sjednici Apelacionog vijeća održanoj 18.05.2017.godine, branilac optuženog i optuženi su naveli da ostaju kod već istaknutih žalbenih navoda, pri čemu je branilac optuženog Brnjića dodatno naglasio da bi u slučaju da je oštećena Stojanović Duška bila obuhvaćena prvom optužnicom protiv optuženog, bila donesena jedna presuda, jer se radi o jednom događaju, a ovakvim postupanjem Tužilaštva optuženi se dovodi u nepovoljniji položaj. Optuženi Brnjić se u svom obraćanju osvrnuo na dvije stvari - ukazao da se na činjenični opis koji mu se stavlja na teret trebao primjeniti član 145. KZ SFRJ, jer je blaži po optuženog, te osporio izjavu oštećene koju je ona dala 14 mjeseci nakon pravosnažnosti presude u prvom predmetu koji se vodio protiv njega.
11. U svom usmenom odgovoru postupajući tužilac je istekao da su tvrdnje branioca i optuženog iznijete u žalbama u cijelosti neosnovane. U vezi prigovora koji se odnosi na institute res iudicata, tužilac je istakao da je jedan krivično pravni događaj ponašanje optuženog prema oštećenoj Milici Đekić, a drugi krivičnopравни događaj je postupanje optuženog prema oštećenoj Duški Stojanović, da između predmetnih događaja ne postoji kontinuitet, jer su se desili u različitim prostorijama i u različito vrijeme. Stoga smatra da nisu ispunjeni minimalni uslovi za primjenu instituta res iudicata. Razlog zbog kojeg je naknadno saslušana oštećena Duška jeste što ista nije bila dostupna Tužilaštvu BiH, jer živi i boravi u Australiji. Predmetni događaj je uticao na bračne odnose, pa je to i bio jedan od razloga zašto su nakon što je oštećena saopštila mužu da je silovana, napustili Bosnu i Hercegovinu. Tužilaštvo BiH smatra da su iskazi oštećenih identični u pogledu odlučnih činjenica i da obje oštećene dobro poznaju Marijana Brnjića.

III. OPŠTA PITANJA

12. Prije obrazloženja za svaki istaknuti žalbeni prigovor, Apelaciono vijeće naglašava da je obaveza žalioaca da u skladu sa odredbom člana 295. stav 1. tačke b) i c) ZKP BiH, u žalbi navede kako pravni osnov za pobijanje presude, tako i obrazloženje kojim potkrepljuje osnovanost istaknutog prigovora.
13. Budući da Apelaciono vijeće na osnovu odredbe člana 306. ZKP BiH presudu ispituje samo u granicama žalbenih navoda, obaveza je podnosioca žalbe da žalbu sastavi tako da ista može poslužiti kao osnova za ispitivanje presude. U tom smislu, podnosilac žalbe mora konkretizovati žalbene osnove iz kojih pobija presudu,

precizirati koji dio presude, dokaz ili postupak suda osporava, te navesti jasno i argumentovano obrazloženje kojim će potkrijepiti istaknuti prigovor.

14. Samo paušalno označavanje žalbenih osnova, jednako kao i ukazivanje na navodne nepravilnosti u toku prvostepenog postupka bez preciziranja na koji žalbeni osnov se podnosilac žalbe poziva, nije valjana osnova za ispitivanje prvostepene presude, zbog čega će Apelaciono vijeće neobrazložene i nejasne žalbene prigovore *prima facie* odbiti kao neosnovane.

IV. ŽALBE ODBRANE

A. ŽALBENI OSNOVI U SKALDU SA ČLANOM 297. STAV 1. ZKP BIH – BITNE POVREDE ODREDABA KRIVIČNOG POSTUPKA

(i) Opšta pitanja

15. U skladu sa članom 297. ZKP BiH, presuda se može pobijati zbog bitnih povreda odredaba krivičnog postupka koje postoje uvijek u slučajevima koji su taksativno nabrojani u stavu 1. navedenog člana.
16. Bitna povreda odredaba krivičnog postupka postoji i kada sud, u toku glavnog pretresa ili prilikom donošenja presude, nije primjenio ili je nepravilno primjenio koju odredbu zakona o krivičnom postupku, ali samo ukoliko je to bilo ili je moglo biti od uticaja na zakonito i pravilno donošenje presude.
17. U odnosu na navode da je povreda načela krivičnog postupka mogla imati negativan uticaj na donošenje zakonite i pravilne presude, nije dovoljno da podnosilac žalbe jednostavno tvrdi da se procesna povreda *hipotetički* mogla negativno odraziti na donošenje zakonite i pravilne presude, već će Apelaciono vijeće zaključiti da se povreda načela krivičnog postupka desila samo ukoliko podnosilac žalbe pokaže da je ona materijalne prirode i da se može zaključiti da je navedena povreda negativno uticala na donošenje zakonite i pravilne presude. Naime, kada Apelaciono vijeće smatra da je donesena zakonita i pravilna presuda

bez obzira na povredu postupka koja nije materijalne prirode, Apelaciono vijeće će zaključiti da član 297. stav 2. ZKP BiH nije prekršen.

18. Apelaciono vijeće će preispitati svaku žalbu zbog bitne povrede odredbi krivičnog postupka prema članu 297. stav 1. tačka k) ZKP BiH na osnovu *prima facie* analize presude. Apelaciono vijeće će ispitati da li je izreka nerazumljiva, protivrječna sama sebi ili razlozima presude, ili uopće ne sadrži razloge, ili u njoj nisu navedeni razlozi o odlučnim činjenicama. Apelaciono vijeće u sklopu ovog preispitivanja neće razmatrati da li je prvostepeno vijeće napravilo činjeničnu grešku ili materijalnu povredu zakona, već će samo utvrditi da li presuda formalno sadrži sve potrebne elemente dobro obrazložene i razumljive presude.
19. Apelaciono vijeće dalje naglašava da podnosilac žalbe mora pokazati da navedena formalna greška čini presudu nepravilnom. Povreda koja ne predstavlja bitnu povredu ne čini zaključak i obrazloženje prvostepenog vijeća nepravilnim, te stoga za posljedicu neće imati ukidanje presude.
20. Prvostepeno vijeće ima u vidu da član 297. stav 1. tačka k) ZKP BiH nije odgovarajući osnov za žalbu kada se osporava tačnost činjenica koje je prvostepeno vijeće utvrdilo ili nije utvrdilo. Greška u utvrđenju neke odlučne činjenice (netačno i nepotpuno utvrđeno činjenično stanje) prema članu 299. stav 1. ZKP BiH predstavlja odgovarajući osnov za osporavanje presude u slučaju kada se osporava tačnost činjenica koje je prvostepeno vijeće utvrdilo ili nije utvrdilo. Svoje žalbene navode u skladu sa članom 297. stav 1. tačka k) ZKP BiH podnosioci žalbi treba da ograniče na formalni aspekt presude, a zbog navodne greške u pogledu činjeničnog stanja treba da se pozovu na član 299. ZKP BiH.

(ii) Navodi žalbe branioca optuženog

21. U izjavljenoj žalbi branilac optuženog Brnjića ističe da je prvostepeni sud počinio bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz člana 297. stav 1. tačka k) i iz člana 297. stav 2. ZKP BiH, jer u presudi nisu dati razlozi o odlučnim činjenicama, odnosno da je sud prilikom donošenja presude propustio da pravilno primjeni odredbu pomenutog zakona, što je od apsolutnog uticaja na zakonito i pravilno donošenje presude.

22. Branilac optuženog Brnjića navodi da je u odnosu na primjenu instituta *res iudicata*-presuđenu stvar, prvostepeni sud ocijenio da isti nije primjenjiv, jer oštećena Duška Stojanović nije bila obuhvaćena prethodnom optužnicom, te da stoga nisu ispunjeni uslovi za primjenu ovog instituta. Međutim presudom Evropskog suda za ljudska prava (u daljem tekstu ESLJP) *Oliveira protiv Švajcarske*, kao i presudom Vrhovnog suda Kanade utvrđeno je da se kod krivičnih djela protiv života i tijela, pravilo o nedopustivosti višestrukih osuda ne primjenjuje, ako se te osude odnose na različite žrtve, a u konkretnom slučaju neosporno je da se radi o jednom krivičnom djelu, koje se zove jednim imenom Ratni zločin protiv civilnog stanovništva.
23. Branilac optuženog dalje navodi da se prema izreci pobijane presude optuženom na teret stavlja da je dana 4/5.6.1992. godine u periodu od 00,00 do 04,00 sati u mjestu Posavska Mahala, opština Odžak, u jednoj od kuća u neprednoj blizini autobuske stanice, izvršio silovanje Duške Stojanovića, civila srpske nacionalnosti, a koju je prethodno zajedno sa drugim pripadnicima HVO, prinudno doveo iz mjesta Novi Grad do pomenute lokacije, pa da ju je uveo u jednu od prostorija pomenute kuće i silovao, dok je pravomoćnom presudom Suda BiH, optuženi Marijan Brnjić zajedno sa Pavom Glavašem, Martinom Barukčićem i Ilijom Glavašom, oslobođen od optužbe da je u noći 4/5.6.1992. godine u periodu od 00,00 do 04,00 sati u mjestu Posavska Mahala, opština Odžak, u jednoj od kuća u neposrednoj blizini autobuske stanice izvršio silovanje Milice Đekić i Ljubice Lešić.
24. Stoga žalba smatra da je u odnosu na optužbu gdje se pojavljuje Dušanka Stojanović i u odnosu na pomenutu pravomoćnu presudu, potpuno očigledno da se radi o istovjetnom događaju, istovjetnom danu, vremenu, mjestu, istovjetnoj bližoj lokaciji, a u krajnjem radi se također o istom krivičnom djelu, krivičnom djelu – Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz čl. 142. KZ SFRJ.
25. Kako se radi o jednom događaju, blisko povezanim radnjama koje su se desile u kontinuitetu, nije bilo moguće ponovo voditi krivični postupak za isti događaj, pred istim sudom, jer se radi o presuđenoj stvari. U konkretnom slučaju došlo bi do dvostrukog postupka, iz razloga što radnje optuženog iz pravomoćne presude i predmetne optužnice, nisu odvojene jedne od drugih, nego se radi o istom prostoru, istom vremenu, istom događaju.
26. Branilac optuženog dalje navodi da pobijana presuda nema razloge o odlučnim činjenicama, čime je učinjena bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana

297. stav 1. tačka k) ZKP BiH. Naime, u obrazloženju pobijane presude nije bilo dovoljno samo navesti koje činjenice prvostepeni sud smatra dokazanim, odnosno nedokazanim i pri tome se samo pozvati na neke od izvedenih dokaza, već je bilo potrebno u bitnom iznijeti sadržajne rezultate relevantnih izvedenih dokaza koji su bili osnov za određeni činjenični zaključak.

27. Branilac optuženog dalje ističe da je tvrdnja suda da su dokazi odbrane neuvjerljivi, apsolutno neprihvatljiva, pogotovu što se navodi da su iskazi svjedoka različiti, te da se iskazi određenih svjedoka nisu ticali kritičnog dana, odnosno kritične noći.

(iii) Zaključci Apelacionog vijeća

28. Apelaciono vijeće najprije napominje da se prilikom isticanja žalbenih prigovora u skladu sa članom 297. stav 1. tačka k) ZKP BiH, branilac optuženog trebao držati isključivo formalnih aspekata presude. Naime, branilac optuženog je navodnu povredu principa res iudicata podveo pod žalbeni osnov povreda krivičnog postupka, te kroz taj žalbeni osnov isticao da se u konkretnom slučaju radi o već presuđenoj stvari. Kako se ne radi o prigovoru po tom žalbenom osnovu, nego žalbenom osnovu - povredi krivičnog zakona iz člana 298. tačka c) ZKP BiH, Apelaciono vijeće će odgovor na tvrdnje žalbe o ovoj povredi dati u dijelu presude koji se odnosi na povrede krivičnog zakona.
29. Cijeneći naprijed navedene prigovore branioca optuženog da je prvostepeni sud počinio bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz člana 297. stav 1. tačka k) i člana 297. stav 2. ZKP BiH, jer u presudi nisu dati razlozi o odlučnim činjenicama, Apelaciono vijeće je nakon uvida u spis i obrazloženje pobijane presude ocijenilo da su isti neosnovani.
30. Prema ocjeni Apelacionog vijeća, prvostepeni sud je u cijelosti postupio u skladu sa odredbom člana 290. stav 7. ZKP BiH, te određeno i potpuno iznio koje činjenice i iz kojih razloga uzima kao dokazane, a koje nedokazane. Također, prvostepeni sud je u skladu sa tom odredbom dao vlastitu ocjenu vjerodostojnosti protivrječnih dokaza i naveo iz kojih razloga nije uvažio pojedine tvrdnje i prijedloge odbrane.
31. Naime, suprotno žalbenom prigovoru branioca da u prvostepenoj presudi nisu dati razlozi o odlučnim činjenicama, Apelaciono vijeće smatra da su u izreci presude navedene odlučne činjenice koje se odnose na mjesto, vrijeme i način izvršenja krivičnog djela za koje se optuženi Brnjić tereti, te nakon izvršene analize dokaza

kako pojedinačno, tako i u vezi sa ostalim relevantnim dokazima, u obrazloženju navedeni jasni i konkretni razlozi zbog kojih se neka činjenica smatra dokazanom, a neka nedokazanom. Imajući u vidu da branilac nije konkretizirao za koje odlučne činjenice nisu dati razlozi u pobijanoj presudi, Apelaciono vijeće predmetni prigovor branioca ocjenjuje paušalnim, te odbija kao neosnovan.

32. Nadalje, prigovor branioca da je prvostepenom presudom učinjena bitna povreda krivičnog postupka jer nije bilo dovoljno samo navesti koje činjenice prvostepeni sud smatra dokazanim, odnosno nedokazanim i pri tome se samo pozvati na neke od izvedenih dokaza, već je bilo potrebno u bitnom iznijeti sadržajne rezultate relevantnih izvedenih dokaza koji su bili osnov za određeni činjenični zaključak, Apelaciono vijeće takođe ocjenjuje neutemeljenim i podsjeća da ne postoji zakonska obaveza da se u presudi izlaže sadržaj svakog pojedinačnog dokaza, već samo obaveza razmatranja svih iznesenih dokaza prilikom donošenja odluke, te da bi bilo nesvršishodno nametati bilo kojem sudećem vijeću obavezu da svaki pojedinačni dokaz, dakle, svako svjedočenje i svaki materijalni dokaz koji su izneseni tokom glavnog pretresa, pojedinačno izlaže i detaljno obrazlaže u presudi.
33. Vezano za prigovor branioca koji se odnosi na prihvatljivost dokaza odbrane, Apelaciono vijeće smatra da je prvostepeni sud osnovano, nakon ocjene svih dokaza pojedinačno i u međusobnoj vezi (dokaza koji su se odnosili na alibi optuženog), zaključilo da su ti dokazi nedovoljno uvjerljivi i međusobno različiti, te da stoga vijeće nije moglo prihvatiti alibi optuženog, odnosno nije moglo zaključiti da se optuženi nalazio izvan BiH u vrijeme kada je izvršeno djelo za koje je optužen. Ocjenu svih provedenih dokaza odbrane, prvostepeno vijeće je dalo u paragrafima 54, 55, 56 pobijane presude, koju kao valjanu podržava i ovo vijeće iz već datih razloga.
34. Dakle, suprotno tvrdnjama žalbe, Apelaciono vijeće ocjenjuje da su u pobijanoj presudi izneseni razlozi o svim odlučnim činjenicama i da istom od strane prvostepenog vijeća nije počinjena bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 297. stav 1. tačka k) ZKP BiH.

**B. ŽALBENI OSNOVI U SKLADU SA ČLANOM 298 ZKP BiH: POVREDE KRIVIČNOG
ZAKONA**

Standardi za odlučivanje po žalbi

(i) Opća razmatranja

35. Podnosilac žalbe koji tvrdi da je došlo do pogrešne primjene zakona mora, kako je već rečeno, navesti barem tu navodnu pogrešku, iznijeti argumente u prilog svojoj tvrdnji i obrazložiti na koji način je ta pogreška uticala da odluka bude nezakonita.
36. U slučaju kada povreda zakona proizilazi iz primjene pogrešne pravne norme u presudi, žalbeno vijeće može navesti tačnu pravnu normu i shodno tome preispitati relevantna činjenična utvrđenja pretresnog vijeća. Time žalbeno vijeće ne ispravlja samo pravnu grešku, nego primjenjuje odgovarajuću pravnu normu na dokaze sadržane u spisu u nedostatku dodatnih dokaza, te mora utvrditi da li je samo uvjereno izvan svake razumne sumnje u činjenično utvrđenje koje odbrana osporava prije nego što potvrdi to činjenično utvrđenje po žalbi.
37. U slučaju kada žalbeno vijeće zaključi da je pretresno vijeće pogriješilo u primjeni zakona, ali je uvjereno u tačnost činjeničnog stanja koje je utvrdilo pretresno vijeće, žalbeno vijeće će preinačiti presudu u svjetlu pravilne primjene zakona i po potrebi samo utvrditi odgovarajuću kaznu, kako je to i propisano članom 314. i 308. ZKP BiH.

(ii) Navodi žalbe optuženog Brnjića

38. Optuženi Brnjić navodi da je navodno oštećena u ovom procesu Dušanka Stojanović svoju izjavu dala 17 mjeseci nakon pokretanja postupka, to jeste u vrijeme kada su joj bile poznate sve činjenice i svi detalji u tom procesu, tako je ona svoju izjavu uskladila sa prije datim izjavama drugih svjedoka tj. Milice Đekić i Ljubice Lešić, pa je sud na osnovu te izjave potvrdio optužnicu i pokrenuo proces u vrijeme dok prvi proces nije bio gotov. Optuženi smatra da je trebalo voditi jedinstven proces jer se radilo o istom događaju, tj. u noći 4/5 juni 1992. godine, te da u ovom slučaju postoje dvije različite presude za isti događaj, jedna oslobađajuća, a druga osuđujuća, što je neprihvatljivo.

(ii) Navodi žalbe branioca optuženog

39. Žalbene navode koji se odnose na povredu krivičnog zakona branilac je naveo u dijelu žalbe koji se odnosi na bitne povrede odredaba krivičnog postupka, ali kao što je već naprijed navedeno odgovor na iste će Apelaciono vijeće dati u tekstu ispod.

(iii) Zaključci Apelacionog vijeća

40. U odnosu na prigovor branioca optuženog i optuženog Brnjića koji navode da se u konkretnom slučaju radi o presuđenoj stvari, Apelaciono vijeće smatra da prvostepenom presudom nije povrijeđeno načelo *ne bis in idem*, te da je prvostepeni sud u pobijanoj presudi u vezi s tim dao jasne i konkretne razloge, koje kao valjane prihvata i ovo vijeće, a koji se odnose na zaključak da se u konkretnoj stvari ne radi o predmetu *res iudicata* (*već presuđenoj stvari*).
41. Po ocjeni ovog Vijeća, prvostepeni sud je pravilno utvrdio da se ranija presuda Suda BiH broj ... od 31.12. 2015. godine, kojom je optuženi Brnjić oslobođen od optužbe da je kao pripadnik HVO Odžak, za vrijeme rata i oružanog sukoba Vojske RS i HVO, u noći 4/5 juna 1992. godine, u mjestu Posavska Mahala izvršio silovanje civila srpske nacionalnosti Milice Đekić i Ljubice Lešić, a osuđen za silovanje civila Vere Bjelić dana 03. 07.1992. godine, uopšte ne odnosi na oštećenu u ovom predmetu Dušanku Stojanović i da ista nije bila obuhvaćena optužnicom u tom predmetu. Također, pravilno je cijenjena činjenica da je mens rea kod radnje silovanja za koje se optuženi tereti ogleda u "namjeri da se izvrši seksualna penetracija prema određenoj osobi i svijesti da se to dešava bez pristanka žrtve". Dakle, posebno se apostrofira postojanje svijesti da se inkriminisana radnja vrši nad određenom osobom, zbog čega je pravilno zaključeno da je kažnjiva svaka radnja silovanja, u odnosu na svaku osobu prema kojoj je učinjena, zbog čega u konkretnom slučaju nisu ispunjeni uslovi za primjenu instituta "res iudicata".
42. Nadalje, suprotno navodima branioca, da se prvostepeni sud u konkretnom slučaju ne može pozivati na presudu Evropskog suda Oliveira protiv Švajcarske i presudu

R v. Prince², Vrhovnog suda Kanade, jer se u predmetnim presudam govori o krivičnim djelima protiv života i tijela, dok se u konkretnom slučaju radi o jednom krivičnom djelu koje se zove ratni zločin protiv civilnog stanovništva, Apelaciono vijeće i ove tvdnje ocjenjuje neprihvatljivim, smatrajući je da bez obzira što se u konkretnom slučaju radi o krivičnom djelu Ratni zločin protiv civilnog stanovništva, suštinske razlike u pogledu povrijeđenog dobra i nema. Izvršenjem radnje silovanja takođe je povrijeđeno tijelo, ali i dostojanstvo i čast oštećene, i to u uslovima rata i oružanog sukoba, kada se to shodno domaćem i međunarodnom pravu štiti još jače nego u miru. Tako i odredba člana 142. KZ SFRJ propisuje još veću kaznu za svakog onog *“Ko kršeći pravila međunarodnog prava za vrijeme rata, oružanog sukoba ili okupacije naredi ili izvrši.... silovanje...”*.

43. Odredbom člana 4. ZKP BiH propisano je načelo *ne bis in idem* prema kojem *„Niko ne može biti ponovo suđen za djelo za koje je već bio suđen i za koje je donesena pravomoćna sudska odluka“*. Isto načelo je propisano i članom 4. stav 1. Protokola broj 7 uz EKLJP.
44. Imajući u vidu da odbrana smatra da kriteriji navedeni u presudi *Oliveira protiv Švajcarske*, nisu primjenjivi kod krivičnog djela ratnih zločina, vijeće nalazi neophodnim dodatno navesti razloge iz presuda ESLJP koji idu u prilog tvrdnji koju je iznijelo prvostepeno vijeće u pobijanoj presudi, a koju je ovo vijeće ocijenilo prihvatljivom.
45. U predmetu *Oliveira protiv Švajcarske*, Sud je utvrdio da je dopušteno da postoje *„odvojena kažnjiva djela, čak i kada su sastavni dijelovi istog kriminalnog ponašanja“*, jer se radi o primjeru *jedinstvenog djela kojeg čini nekoliko različitih djela. Stoga je Sud utvrdio da nema povrede člana 4. Protokola br. 7, jer se tom odredbom zabranjuje da se osobi sudi dva puta za isto djelo. Sud dodaje da bi, uistinu bilo više u skladu s principima koji regulišu pravilno provođenje pravde da je kaznu za oba djela, koja su proistekla iz istog kriminalnog ponašanja, izrekao isti sud u jednom postupku.* Međutim, činjenica da takav postupak nije uslijedio u aplikanticinom slučaju je irelevantna u pogledu poštivanja članka 4. Protokola br. 7 zato što ova odredba ne isključuje odvojena djela, čak i ako sva ta djela čine dio

---

² R v. Prince (1986) Vrhovni sud Kanade (480)

jedinstvenog kriminalnog ponašanja, za koja se postupci vode pred različitim sudovima.

46. Apelaciono vijeće prihvata argumentaciju Tužilaštva BiH vezano za razloge zašto kriminalno ponašanje optuženog istog dana u odnosu na sve oštećene nije procesuirano u okviru jednog predmeta (prethodnog), gdje se navodi da oštećena nije bila dostupna Tužilaštvu BiH, jer živi i radi u Australiji od 1995. godine, tako da je izjavu dala tek 2015.godine, po dolasku u Bosnu i Hercegovinu. Navedene razloge ovo vijeće ocjenjuje sasvim razumnim i objektivnim.
47. Evropski sud za ljudska prava je nakon kriterija zauzetih u presudama *Gradinger protiv Austrije*³, *Oliveira protiv Švicarske i Fisher protiv Austrije*⁴, konsolidovao dotadašnju praksu vezano za pitanje *ne bis in idem* u predmetu *Zolotukhin protiv Rusije*, u kojem predmetu je kao kriteriji uveden „materijalni identitet djela“. Tako je veliko vijeće u presudi *Zolotukhin protiv Rusije* pojasnilo da *ne bis in idem* znači zabranu progona ili suđenja osobi za drugo kažnjivo djelo ako je ono utemeljeno na identičnim ili bitno istim činjenicama kao i prvo kažnjivo djelo za koje je već izrečena pravomoćna osuđujuća ili oslobađajuća presuda. Predmetni kriteriji su poslije primjenjeni i u drugim predmetima Evropskog suda za ljudska prava.
48. U konkretnom slučaju, kada se uporedi činjenični opis djela za koje je optuženi Brnjić oslobođen optužbe presudom Suda BiH broj ... od 31.12.2015.godine, a koja je potvrđena presudom Apelacionog vijeća istog suda broj ... od 23.05.2016.godine, sa činjeničnim opisom koji se optuženom stavlja na teret u ovom predmetu, za koje je pobijanom presudom oglašen krivim, i Apelaciono vijeće nalazi ispravnim stav prvostepenog vijeća da se ne radi o identičnom ili bitno istom činjeničnom opisu događaju. Naime, stoji tvrdnja odbrane da se radi o događaju koji se desio istog dana, na približno istoj lokaciji, gdje je optuženi postupao u istom svojstvu, ali je u ovom predmetu riječ o ponašanju optuženog prema sasvim drugoj oštećenoj, koja nije bila obuhvaćena tom optužnicom, te mu za isto ranije nije ni suđeno. To su činjenice koje su i prema ocjeni ovog vijeća, od ključnog značaja za ocjenu

---

³ ESLJP, *Gradinger protiv Austrije*, 33/1994/480/562, kao ključni primjenjen kriteriji “istog ponašanja” odnosno “istog činjeničnog stanja”, bez obzira na pravnu kvalifikaciju djela u unutarnjem pravu.

⁴ Presuda *Fisher protiv Austrije* - Utvrdio je povredu *ne bis in idem* jer se dva djela nisu razlikovala u „osnovnim elementima“, odnosno bitnim činjeničnim sastojcima, te je jedno djelo obuhvaćalo sve nepravo sadržano u drugom djelu.

osnovanosti prigovora *res iudicata*, a ne vremenski kontinuitet i lokacija događaja. Indentičnost vremena i lokacije je u datoj situaciji perifernog značaja. U suprotnom, kada bi te činjenice (vremenski kontinuitet i približna lokacija) bile primarne i tako značajne kakvim ih žalba branioca prikazuje, to bi automatski značilo izostanak kažnjivosti za sve ono što je optuženi iste noći, u jednoj od susjednih prostorija preduzeo u odnosu na oštećenu Dušanku Stojanović, čija su prava i tjelesni integritet takođe bili zaštićeni domaćim i međunarodnim pravom.

49. U prilog osnovanosti zaključka da se ne radi o već presuđenoj stvari, treba dodati da se vijeće Suda BiH u predmetu koji je pravosnažno okončan protiv optuženog Brnjić Marijana i drugih, bavilo analizom drugog segmenata događaja i ponašanja optuženog i drugih optuženih osoba prema sasvim drugim oštećenim, te da je zbog nedostatka dokaza, primjenom načela *in dubio pro reo* donešena oslobađajuća presuda za radnje silovanja preduzete u odnosu na oštećene Milicu Đekić i Ljubicu Lešić i da u toj pravosnažnoj presudi Duška Stojanović nije ni navedena kao oštećena.
50. Po ocjeni ovog vijeća, stoji tvrdnja optuženog i njegovog branioca da je u konkretnom slučaju trebalo voditi jedinstveni postupak za sve segmente događanja u noći 4/5 juna 1992. godine i silovanje svih oštećenih, uključujući i Dušanku Stojanović, ali isto tako stoje i razlozi iznešeni od strane tužioca zbog kojih to praktično nije bilo moguće (odlazak i nastanjenje oštećene u Australiji, te davanje izjave Tužilaštvu tek u toku 2015. godine), koje i ovo vijeće ocjenjuje sasvim razumnim i opravdanom, objektivnom preprekom zbog koje nije mogao biti vođen jedinstveni postupak. To međutim ne znači automatski da je nevođenje jedinstvenog, nego dva odvojena postupka, direktno na štetu prava optuženog. Činjenica da je ranijom presudom oslobođen za radnje preduzete iste noći u odnosu na oštećene Milicu Đukić i Ljubicu Lešić, ni u kom slučaju ne znači da bi optuženi bio oslobođen i za radnje preduzete prema oštećenoj Dušanki Stojanović, koje uopšte i nisu bile predmet raspravljanjau u tom postupku. S druge strane, budući da je u ranijem postupku osuđen za radnje preduzete mjesec dana kasnije prema trećoj osobi (Veri Bjelić), neizricanje jedinstvene kazne za obje radnje (silovanje Vere Bjelić i silovanje Dušanke Stojanović) će se nakon donošenja ove presude i zahtjeva optuženog, nadomjestiti u postupku nepravog ponavljanja postupka u smislu člana 324 a ZKP BiH, kada će se izreći jedinstvena kazna (za šta će očigledno postojati uslovi), tako da optuženi ni u kom slučaju neće biti u

nepovoljnijem položaju u odnosu na situaciju da je vođen jedinstveni postupak po obje optužnice.

51. Što se tiče činjenice da je optuženi pobijanom presudom osuđen za krivično djelo Ratni zločin protiv civilnog stanovništva, za koje je i ranije suđen, vijeće ponovo ističe da predmet prethodnog postupka nisu bile radnje silovanja preduzete u odnosu na oštećenu Dušanku Stojanović i da zbog toga taj raniji postupak, bez obzira na istu kvalifikaciju djela, ipak nije mogao predstavljati prepreku za vođenje postupka u kome je donešena pobijana presude i odlučeno i o radnjama optuženog preduzetim iste noći u odnosu na oštećenu Dušanku Stojanović, kojoj je takođe u ratnim okolnostima povrijeđeno najviše lično dobro zaštićeno međunarodnim pravom, odnosno život, tijelo i dostojanstvo, garantovano EKLJP, tadašnjim Ustavom i zakonima BIH. Stoga je, imajući u vidu navedeno, prigovor branioca iznesen u ovom pravcu takođe odbijen kao neosnovan. Ovakvo stanovište Apelacionog vijeća u vezi sa procesuiranjem radnji koje predstavljaju krivično djelo ratnog zločina, a koje nisu bile predmet ranijih postupaka za isto djelo, bazirano je i na stanovištima MKSJ zauzetim u više predmeta (npr. predmet protiv N. Orića i drugi).
52. U vezi sa prednje navedenim, Apelaciono vijeće podsjeća i na predmet ESLJP *Marguš protiv Hrvatske*⁵, u kome ESLJP ide i korak dalje, te „posebno zapaža da je neprihvatljiv postojeći rast tendencija u međunarodnom pravu ka davanju pomilovanja u pogledu teških povreda ljudskih prava. Sud zaključuje da su vlasti Hrvatske podizanjem nove optužnice protiv aplikanta i donošenjem osuđujuće presude za počinjene ratne zločine protiv civilnog stanovništva postupile sukladno sa uvjetima iz članka 2. Konvencije (pravo na život) i članka 3. Konvencije (zabrana mučenja i nečovječno ili ponižavajuće postupanje)”.

**C. ŽALBENI OSNOVI PREMA ČLANU 299. ZKP BIH: POGREŠNO ILI NEPOTPUNO
UTVRĐENO ČINJENIČNO STANJE**

(i) Opća razmatranja

53. Standard koji žalbeno vijeće treba primijeniti prilikom preispitivanja navodno pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja jeste utemeljenost.
54. Žalbeno vijeće će prilikom razmatranja navodno pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja utvrditi da li bi i jedan objektivan sud koji presuđuje u činjeničnim pitanjima došao do istog zaključka isključujući svaku sumnju. Neće svaka činjenična greška biti razlog da žalbeno vijeće ukine presudu, nego samo ona greška koja je uzrokovala nepravilnu presudu što se kvalifikuje kao krajnje nepravičan ishod sudskog postupka, kao u slučaju kada je optuženi osuđen uprkos nedostatku dokaza o biću krivičnog djela.
55. Prilikom utvrđivanja da li je zaključak pretresnog vijeća bio opravdan žalbeno vijeće će krenuti od načela da se ne treba olako upuštati u narušavanje činjeničnog stanja koje je utvrdilo pretresno vijeće. Žalbeno vijeće ima na umu, kao opšte načelo da je njegov zadatak da sasluša, provjeri i odmjeri dokaze izvedene na glavnom pretresu, prvenstveno u diskrecionoj nadležnosti pretresnog vijeća. Stoga žalbeno vijeće mora iskazati određeno uvažavanje u pogledu činjeničnog stanja koje je utvrdilo pretresno vijeće.
56. Žalbeno vijeće može vlastitim nalazom zamijeniti utvrđenje pretresnog vijeća samo ako jedan objektivan sud koji presuđuje u činjeničnim pitanjima ne bi mogao donijeti takvu presudu, kada dokazi na koje se oslanjalo pretresno vijeće ne bi mogli biti prihvaćeni od strane bilo kojeg objektivnog suda ili kada je ocjena dokaza "potpuno pogrešna".
57. Članom 299. ZKP BiH propisano je kada se presuda može pobijati zbog pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja. Odlučne činjenice se utvrđuju neposredno pomoću dokaza, ili posredno iz drugih činjenica (indicija ili kontrolnih činjenica). Samo one činjenice koje su sadržane u presudi mogu se smatrati da postoje, te bez obzira što odlučne činjenice postoje, u presudi se uvijek moraju dati razlozi o njihovom postojanju. U suprotnom nema utvrđenog činjeničnog stanja (nepotpuno utvrđeno činjenično stanje). Ukoliko neka odlučna činjenica nije utvrđena onako kako je zaista postojala u stvarnosti nekog događaja, onda postoji pogrešno utvrđeno činjenično stanje.

---

⁵ Marguš protiv Hrvatske od 27. Maja 2014.godine;

58. U odnosu na neposredne i posredne dokaze Ustavni sud Bosne i Hercegovine naglašava da dokazivanje činjenica putem posrednih dokaza nije samo po sebi u suprotnosti sa načelom pravičnog suđenja, u skladu sa članom 6. stav 1. EKLJP.⁶ Međutim, dokazanost činjenice putem posrednih dokaza mora se utvrditi izvan svake razumne sumnje, gdje mora postojati čvrsta i logična povezanost tako da činjenični zaključak pretresnog vijeća bude jedini mogući zaključak na osnovu dokaza. Kriterij koji se primjenjuje jeste razumna sumnja. Vrlo rijetko se činjenica može dokazati izvan svake sumnje. Svakako, kao kada se sastave svi dijelovi neke slagalice, ponekad posredni dokazi mogu biti uvjerljiviji od svjedočenja neposrednog očevica koje može biti podložno varljivosti ljudske percepcije.
59. Ocjenu o tome da li je pogrešno utvrđeno činjenično stanje, Apelaciono vijeće će dati u odnosu na činjenice i utvrđenja na koja je odbrana u žalbi ukazala. Kao što je prethodno navedeno, za ovakvu ocjenu treba primijeniti kriterijum po kojem će se razmotriti svi žalbeni prigovori i ocijeniti da li određena odlučna činjenica proizilazi iz izvedenih dokaza.

(ii) Navodi žalbe branioca optuženog, advokata Rifata Konjića

60. Branilac optuženog osporava kredibilitet svjedokinje Milice Đekić, navodeći da je ista na glavnom pretresu izmjenila svoju izjavu datu u Tužilaštvu BiH dana 28.03.2014. godine, vezano za okolnost da li su sve žene odvezene jednim vozilom ili su sestre odvezli Brnjić i Barukčić, dok su ostale žene odvezene drugim vozilom, te vezano za redoslijed lica koje su je silovale - da li je prvi bio Brnjić ili Barukčić. Za odbranu je sporno da je svjedokinja Milica Đekić uopće poznavala optuženog Brnjića.
61. U žalbi se dalje navodi da se svjedokinja Duška Stojanović pojavljuje kao svjedokinja tek pošto je optuženi Brnjić pritvoren, pošto je protiv njega već vođen postupak i pošto je za događaj od 4/5. juna 1992.godine u periodu od 00:00 do 04:00 sati koji se odnose na Milicu Đekić i Ljubicu Lešić pravomoćno oslobođen. Postavlja se pitanje, zašto se Duška Stojanović nije ranije pojavila, pogotovo kad se ima u vidu da nju u svojim iskazima pominje Milica Đekić.

---

⁶ M.Š., AP-661/04 (Ustavni sud BiH), Odluka o prihvatljivosti i meritumu od 22. aprila 2005. godine, para. 36.;

62. Svjedokinja Duška Stojanović saslušana je 04.09.2015. godine u Tužilaštvu BiH, od njenog saslušanja u istrazi do saslušanja na glavnom pretresu nije prošlo ni šest mjeseci, pa ako se svjedok nečeg nije dobro sjećao u kazivanju u istrazi, očekivati je da se ne sjeća ni nakon šest mjeseci, međutim, na glavnom pretresu u odnosu na Marijana Brnjića, Duška Stojanović je u bitnom izmjenila svoj iskaz. U istrazi je ista tvrdila da je u dvorištu vidjela da sa baterijom stoji Marijan Brnjić, a na glavom pretresu mijenja iskaz i tvrdi da je optuženi stajao na vratima.
63. Također, svjedokinja Duška je izmijenila svoj iskaz i kada je u pitanju odvođenje žena. Tako je u istrazi navela da su u jednom autu odvezene njih četiri žene, dok je na glavnom pretresu navela da su u autu bile tri žene, dok je četvrta bila u drugom autu. Za odbranu je sporno i to što je svjedokinja u istrazi navela da ju je Marijan Brnjić natjerao da skine sve sa sebe, zatim je udario šamarom u lice, odgurno na krevet i silovao, dok je na glavnom pretresu navela da je sama počela da skida košulju, a Marijan joj je potrgao gaćice i počeo da je siluje. Odbrana smatra da se ne može olako preći preko ovih razlika.
64. Odbrana smatra da je odlučna činjenica utvrđenje gdje se nalazio optuženi Marijan Brnjić u vrijeme događaja, tačnije i prije samog događaja, a i poslije, pa ako su svjedoci konkretno i jasno potvrdili da je neposredno prije događaja optuženi bio u Njemačkoj, onda je sasvim razumljivo da u vrijeme koje se navodi nije mogao biti u Posavskoj Mahali. Također, zaključak Suda da je praznik Duhovi pedeset dana poslije Uskrsa, a ne četrdeset kako je to naveo svjedok, nije ničim dokazan, a neprihvatljivo je da Sud nešto napiše u presudi, za šta nema dokaza u spisu.
65. Odbrana napominje da je Marijan Brnjić i prvostepenom i drugostepenom presudom pravomoćno oslobođen upravo za događaje iz noći 4/5 jun 1992. godine u periodu od 00:00 do 04:00 sati i u odnosu na Milicu Đekić i Ljubicu Lešić. Kazivanje Milice Đekić i Ljubice Lešić u tim presudama nisu prihvatili ni prvostepeni ni drugostepeni sud, pa se ne čini mogućim da sada ovaj sud, u ovoj proceduri, prihvata iskaz ovih svjedoka u odnosu na isti događaj.

(iii) Navodi žalbe optuženog Marijana Brnjića

66. U žalbi optuženi ističe da je sporna i neprihvatljiva činjenica da je optuženi bio pripadnik 102. brigade HVO-a, te da nije razumno objašnjenje zašto prvostepeno vijeće nije prihvatilo alibi optuženog, koji je uz materijalne dokaze potkrijepio i svjedočenjem svjedoka odbrane. Nadalje, netačni su navodi vijeća da su svjedoci odbrane u rodbinskoj vezi sa optuženim, kao i obrazloženje sudskog vijeća da su svjedoci Tužilaštva prepoznali optuženog, jer prepoznati nekog koga nisu vidjeli 24 godine je nelogično a u sudnici je bio samo optuženi Brnjić, tako da nisu imali drugu mogućnost nego pokazati rukom na njega.
67. Također, pretpostavku da je optuženi bio pripadnik HVO-a u junu 1992. godine, Sud zasniva na priloženim materijalnim dokazima, a prva bitna činjenica jeste da u junu 1992. godine nije postojalo HVO.
68. U kontekstu prepoznavanja od strane svjedokinja, optuženi navodi da u noći 4/5 juni nije bilo struje na području općine Odžak i ništa se nije vidjelo. Takođe, žalbom se dalje osporava i iskaz svjedokinje Duške koja navodi da je sa optuženim išla u osnovnu školu svih osam razreda, navodeći da je Duška išla u osnovnu školu u selu Novi Grad gdje je i rođena, dok je optuženi od prvog do četvrtog razreda išao u osnovnu školu u selu Posavska Mahala gdje je i rođen.
69. Ista svjedokinja se prema navodima optuženog, prilikom davanja izjave koristila informacijama koje je vjerovatno čitala na internetu, jer je svoju izjavu dala 17 mjeseci nakon pokretanja postupka protiv optuženog, te da izjava koju pominje da je dala 1992., se ne pojavljuje nigdje u postupku, pa sigurno u njoj nije ni spominjala Marijana, jer bi inače Tužilaštvo istu koristilo u postupku.
70. Optuženi osporava da su ga svjedokinje Milica Đekić i Ljubica Lešić poznavale.
71. Konačno, izjave i svjedočenja na glavnom pretresu svjedoka Tužilaštva, odnosno Duške Stojanović, Milice Đekić i Ljubice Lešić se u tolikoj mjeri razlikuju, da je teško zaključiti ko od svjedoka govori istinu. Optuženi dalje navodi da se iskazi svjedokinja razlikuju kako jedan od drugog, tako i od iskaza datih na glavnoj raspravi od onih koje su dale u istrazi, pa tako svjedokinje u svojim iskazima nisu saglasne oko toga ko je došao po njih, koliko vojnika, da li je Marijan imao bateriju kojom je svjetlio u ruci ili ne, da li su vojnici nosili maske ili ne, ko je bio u autu, da li

su sve svjedokinje bile u istom autu, ili ne, gdje su ih odveli, da li su bile u istoj kući ili ne.

(iv) Zaključci Apelacionog vijeća

- 72.** Apelaciono vijeće je razmatrajući žalbene prigovore odbrane koji ukazuju da je činjenično stanje iz pobijane presude pogrešno i nepotpuno utvrđeno, nakon detaljne analize sadržaja pobijane presude i izvršenog uvida u spis predmeta, došlo do zaključka da se radi o neutemeljenim tvrdnjama.
- 73.** Nasuprot žalbenim navodima branioca optuženog i optuženog lično, Apelaciono vijeće smatra da je prvostepeno vijeće ispravno utvrdilo da je optuženi na način opisan u činjeničnom dijelu izreke pobijane presude, izvršio krivično djelo Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142. KZ SFRJ, radnjom silovanja oštećene Stojanović Duške, a što proizilazi iz iskaza oštećene Stojanović Duške, čiji iskaz je u odlučnim činjenicama potkrijepljen iskazima svjedokinja Đekić Milice i Lešić Ljubice, te materijalnim dokazom - Izvještajem SJB Novi Grad od 15.06.1992.godine.
- 74.** Također, Apelaciono vijeće se slaže sa razlozima i tumačenjima datim u pobijanoj presudi da je djelo optuženog bilo u dovoljnoj mjeri povezano sa ratnim dešavanjima, imajući u vidu pripadnost optuženog 102. Brigadi HVO Odžak, a što proizilazi iz materijalnih dokaza - Registra vojnih obveznika Skupštine opštine Odžak rođenih 1966. godine na ime Brnjić Marijan⁷ i Akta Federalnog ministarstva za pitanja boraca i invalida odbrambeno oslobodilačkog rata - Sektor za pitanja evidencija iz oblasti vojne obaveze Pov.broj: 07/9-03/1-82-6/14 od 23.06.2014. godine⁸
- 75.** Vezano za prigovore branioca optuženog i samog optuženog kojim se osporavaju iskazi svjedoka Stojanović Duške i Milice Đekić, prema ocjeni ovog vijeća u pobijanoj presudi je data detaljna i jasna ocjena iskaza ovih svjedoka, te razlozi iz kojih vijeće prihvata ove dokaze kao uvjerljive. Prvostepeni Sud u dijelu gdje daje ocjenu iskaza svjedoka Milice Đekić i Lešić Ljubice osnovano navodi da su postojale određene manje razlike u iskazima svjedokinja optužbe, vezano za

---

⁷ Dokaz Tužilaštva BiH broj T-10

⁸ Dokaz Tužilaštva BiH broj T-9

inkriminirani događaj, ali da te razlike nisu od posebnog značaja u pogledu utvrđivanja odlučnih činjenica na kojima se zasniva uvjerenje suda o postojanju krivičnog djela i krivične odgovornosti optuženog.

- 76.** Žalbene navode kojim se osporava kredibilitet svjedoka Duške Stojanović i Milice Đekić, a koji se odnose na razlike između iskaza iz istrage i iskaza na glavnom pretresu, ovo vijeće ocjenjuje neosnovanim imajući u vidu da su svjedokinje pojasnile navedene razlike i pri tome dale jasno i razumno obrazloženje, te da je prilikom ocjene iskaza ovih svjedokinja prvostepeni sud ispravno imao u vidu da se radi o traumatiziranim svjedocima, koje su osjećale veliki strah jer su prilikom odvođenja morale ostaviti svoju maloljetnu djecu, te da zbog stanja u kojem su se nalazile nisu mogle obratiti pažnju na detalje, ali da su njihovi iskazi saglasni u pogledu odlučnih činjenica.
- 77.** Tako Apelaciono vijeće u cijelosti podržava stav iznesen u pobijanoj presudi da su iskazi navedenih svjedoka saglasni u pogledu prisustva optuženog u inkriminirano vrijeme u Novom Gradu, gdje je oštećena boravila, te odvođenja oštećene i drugih žena u Posavsku Mahalu gdje se dogodilo silovanje.
- 78.** Razlike u iskazima Duške Stojanović iz istrage i glavnog pretresa na koje ukazuje branilac, a koje se odnose na činjenice da li su oštećena i druge žene odvezene sa jednim vozilom ili dva do Posavske Mahale, da li se oštećena sama skinula prije silovanja ili ne i da li je optuženi stajao u dvorištu ili ispred vrata, prema ocjeni ovog vijeća su okolnosti koje je svjedokinja dovoljno razjasnila na glavnom pretresu. Apelaciono vijeće je izvršilo uvid u iskaz svjedokinje iz istrage i sa glavnog pretresa, te nasuprot navodima branioca utvrdilo da svjedokinja u oba iskaza navodi da su ispred kuće bila dva vozila, te poslije precizira samo ko se vozio sa njom do Posavske Mahale⁹. Apelaciono vijeće podsjeća odbranu da okolnost na koji način je oštećena skinula odjeću ne predstavlja okolnost bitnu za ovaj inkriminirajući događaj, naročito imajući u vidu da je optuženi primjenjivao silu i prijetio. Takođe,

---

⁹ Iskaz svjedoka Duške Stojanović sa glavnog pretresa od dana 09.03.2016.godine - **A:** Stavljani ste po tom u vozilo, vas tri, Milica Nedić, Milica Đekić i vi. **S:** I Ljubica Lesić. Nju su nasli negdje, a Milica Nedić je sa drugim autom. **A:** Je li Milica Nedić u drugom autu, ili nije? **S:** Mi smo odvezeni zajedno do kuće ali nismo bili zajedno u kući sa njima. **PV:** Jeste li, sad kad ste vi odatle krenuli ka toj Posavskoj Mahali, koliko je vas bilo žena u tom autu? **S:** Ja i Milica a Đekić jesmo sigurno, mozak mi je blokirao. Ne mogu više ni...Ljubicu znam da sam vidjela da je dosla sa njima a sad sta je dalje...

činjenica da li je optuženi stajao u dvorištu ili ispred vrata, jeste okolnost koja i nije bitna u kontekstu dijela iskaza svjedokinje koja na glavnom pretresu pojašnjava da je optuženog vidjela na udaljenosti od metar i po, odnosno kolika je bila širina stepenica.

79. Vezano za žalbene navode odbrane kojim se osporava da su svjedokinje Stojanović Duška, Đekić Milica i Lešić Ljubica uopće poznavale optuženog, te da su ga mogle prepoznati kritičnog dana, Apelaciono vijeće pored utvrđenja iz prvostepene presude da je Stojanović Duška viđala optuženog kroz školovanje, zatim ga detaljno opisala (visočijeg, krupnih očiju, velikih podočnjaka i tamnije kose) i prepoznala u sudnici, dodatno ističe da su i svjedoci Milica Đekić i Ljubica Lešić izjavile da su poznavale optuženog, te da su ga opisale kao visokog, tamnog, debelih obrva i da je živio u Posavskoj Mahali. Neosnovani su prigovori optuženog da ga svjedokinja Duška Stojanović nije mogla poznavati iz škole, jer nisu ista generacija, niti su išli u školu u istom mjestu, jer u kontekstu navedenog svjedokinja pojašnjava da je u Posavskoj Mahali postojala osnovna škola samo do četvrtog razreda, tako da je optuženi morao pohađati drugu školu do osmog razreda, a u iskazu iz istrage je navela da je poznavala optuženog, jer su išli u istu školu, iako je ona bila mlađa tri ili četiri godine, ali je bio isto godište kao i njen brat i uvijek su se međusobno šalili.
80. Iskaz svjedokinje Duške Stojanović vezano za prepoznavanje optuženog kritične noći sa 4/5. maj 1992.godine, u momentu kada je svjetlost baterijske lampe prešla preko njegovog lica, potkrijepljen je iskazom svjedokinje Milice Đekić koja u svom iskazu na glavnom pretresu na pitanje ko postrojava žene navodi: *“... Marjan i ti njegovi...ma mjesečina je bila ko dan, oni su imali baterije, nije nam ni to trebalo kad ti čovjeka poznaješ...”*
81. Prema ocjeni Apelacionog vijeća, prvostepeni sud je dao jasno obrazloženje zbog čega nije prihvatio alibi optuženog, odnosno iz kojih razloga na osnovu provedenih dokaza nije mogao zaključiti da se optuženi nalazio izvan BiH u vrijeme kada je izvršeno djelo za koje je optužen. Tako se u paragrafu 56 pobijane presude navodi: *“ Svjedoci odbrane Antunović Marko, Ilić Pero, Brnjić Ivo i Bajušić Šimo u svojim iskazima nisu isticali da su kritičnog dana tj; u noći 4/5. Juni 1992.godine bili sa optuženim u Njemačkoj. Također, ni svjedokinja Brnjić Klara kao i sam optuženi nisu u svojim iskazima navodili gdje su bili i šta su radili tog dana. Svi saslušani*

svjedoci su ili u prijateljskim odnosima ili u bliskoj rodbinskoj vezi sa optuženim, zbog čega isti imaju motiv da mu pomognu da dokaže da nije bio u BiH..." Navedeno obrazloženje se ukazuje sasvim jasnim, logičkim i utemeljenim, zbog čega ga i ovo vijeće prihvata kao valjano, a suprotne tvrdnje žalbi ocjenjuje neosnovanim.

82. U svakom konkretnom predmetu odluka o krivici optuženog donosi se na osnovu provedenih dokaza u tom konkretnom predmetu, tako da pozivanje branioca i optuženog na dokaze i ocjene istih u drugom predmetu – prethodnom, (pravosnažno okončanom protiv optuženog Brnjića u kome je optuženi oslobođen za radnje silovanja prema oštećenoj Milici Đekić i Ljubici Lešić, gdje je pored optuženog bilo više saizvršilaca, prema stanovištu Apelacionog vijeća ne dovodi u pitanje valjanost ocjene dokaza neposredno izvedenih u ovom krivičnom predmetu.
83. Imajući u vidu sve naprijed navedeno, Apelaciono vijeće sve istaknute žalbene prigovore kojim se osporava utvrđeno činjenično stanje odbija kao neosnovane.

D. ŽALBENI OSNOVI U SKLADU SA ČLANOM 300. ZKP BiH: ODLUKA O KRIVIČNOPRAVNOJ SANKCIJI

(i) Opća razmatranja

76. Žalba na odluku o kazni može se ulagati po dva različita osnova, kako to predviđa član 300. ZKP BiH.
77. Žalba na odluku o kazni može se, prije svega, uložiti na osnovu toga da pretresno vijeće nije primijenilo relevantne zakonske odredbe prilikom odmjeravanja kazne.
78. Međutim, žalbeno vijeće neće preinačiti odluku o kazni samo zbog toga što pretresno vijeće nije primijenilo sve relevantne zakonske odredbe, već će žalbeno vijeće preispitati odluku o kazni samo ako podnosilac žalbe pokaže da je propust da se primijene sve relevantne zakonske odredbe doveo do nepravilne presude. Ako žalbeno vijeće smatra da je došlo do nepravilne presude ono će utvrditi

odgovarajuću kaznu na osnovu činjeničnog stanja utvrđenog od strane pretresnog vijeća i pravilno primijenjenog zakona.

79. S druge strane, podnosilac žalbe može osporavati odluku o kazni zbog toga što je pretresno vijeće iskoristilo svoje diskreciono pravo prilikom utvrđivanja odgovarajuće kazne. Žalbeno vijeće naglašava da pretresno vijeće ima široko diskreciono pravo u utvrđivanju odgovarajuće kazne, pošto je pretresno vijeće u poziciji da najbolje može odmjeriti i ocijeniti dokaze izvedene na glavnom pretresu. Shodno tome, žalbeno vijeće neće remetiti analizu pretresnog vijeća o otežavajućim i olakšavajućim okolnostima kao ni težinu koja je data tim okolnostima, osim ako podnosilac žalbe ne pokaže da je pretresno vijeće pogrešno koristilo svoje široko diskreciono pravo.
80. Naime, podnosilac žalbe mora pokazati da je pretresno vijeće dalo težinu nebitnim i irelevantnim pitanjima, da nije dalo težinu ili dovoljno težine relevantnim pitanjima, da je napravilo očiglednu grešku u odnosu na činjenice na koje je primjenilo svoje diskreciono pravo ili da je odluka pretresnog vijeća bila u tolikoj mjeri neopravdana, ili jednostavno nepravedna, da žalbeno vijeće može izvesti zaključak da pretresno vijeće nije koristilo svoje diskreciono pravo na primjeren način.
81. Žalbeno vijeće uzima u obzir da pretresno vijeće nije obavezno da posebno obrazlaže svaku otežavajuću i olakšavajuću okolnost. Ako je žalbeno vijeće uvjereno da je pretresno vijeće razmatralo te okolnosti, ono neće izvesti zaključak da je pretresno vijeće nepravilno koristilo svoje diskreciono pravo prilikom utvrđivanja odgovarajuće kazne.

(ii) Navodi žalbe odbrane

82. Branilac optuženog žalbom osporava i visinu izrečene krivične sankcije, navodeći da je ista prestrogo odmjerana imajući u vidu da otežavajućih okolnosti praktično nema.
83. Odbrana smatra da to što je sud kao otežavajuću okolnost cijenio način izvršenja krivičnog djela nije pravilno, te da praktično predstavlja obilježje krivičnog djela i ne može predstavljati otežavajuću okolnosti. U situaciji kada na strani optuženog stoje olakšavajuće okolnosti, a otežavajućih okolnosti nema, branilac smatra da bi i sa blažom kaznom bila ostvarena svrha kažnjavanja predviđena zakonom.

(iii) Zaključci Apelacionog vijeća

84. Ispitujući odluku o krivičnopravnoj sankciji, u granicama istaknutih žalbenih navoda odbrane optuženog, Apelaciono vijeće nalazi da je izrečena kazna zatvora optuženom pravilno odmjerena, pri čemu je prvostepeno vijeće sa jednakom pažnjom cijenilo kako olakšavajuće, tako i otežavajuće okolnosti na strani optuženog. Naime, članom 41. KZ SFRJ propisano je da će Sud učiniocu krivičnog djela odmjeriti kaznu u granicama koje su zakonom propisane za to krivično djelo, imajući u vidu svrhu kažnjavanja i sve okolnosti koje utiču na to da kazna bude veća ili manja, odnosno olakšavajuće i otežavajuće okolnosti.
85. Prvostepeni sud je kao olakšavajuće okolnosti na strani optuženog cijenio da se radi o porodičnoj osobi, ocu troje djece, te njegovo korektno ponašanje tokom suđenja, dok je od otežavajućih okolnosti cijenio težinu povrede zaštićenog dobra, a posebno način izvršenja djela silovanja pri čemu je ispoljio brutalnost i odsustvo bilo kakvog osjećaja za žrtvu.
86. Po ocjeni Apelacionog vijeća, prvostepeno vijeće je pravilno, u skladu sa odredbom člana 41. KZ SFRJ, utvrdilo i dalo pravilan zaključak o svim okolnostima koje su od značaja za odabir vrste i visine kazne koju je izreklo optuženom, a prigovor branioca da Sud kao otežavajuću okolnost nije mogao cijeniti način izvršenja, odnosno ispoljenu brutalnost i odsustvo bilo kakvog osjećaja za žrtvu, obzirom da je to obilježje krivičnog djela, ovo vijeće nalazi neosnovanim.
87. Apelaciono vijeće ističe da način izvršenja djela, ispoljena brutalnost i odsustvo bilo kakvog osjećaja za žrtvu na strani optuženog ne predstavljaju obilježja krivičnog djela, već se navedene okolnosti mogu podvesti *pod okolnosti pod kojim je djelo učinjeno*, propisane članom 41. stav 1. KZ SFRJ kao jedna od okolnosti koju Sud treba da cijeni prilikom odmjeravanja kazne.
88. Stoga, izrečena kazna od 6 (šest) godina zatvora predstavlja kaznu koja je adekvatna težini krivičnog djela, brutalnosti sa kojom je djelo izvršeno, i svim okolnostima slučaja, kao i ličnosti učinioca, te posljedicama po oštećenu i kojom kaznom se može ostvariti svrha, kako specijalne, tako i generalne prevencije. Stoga

su žalbeni prigovori odbrane u pogledu oduke o krivičnopravnoj sankciji, od strane Apelacionog vijeća ocijenjeni neosnovanim.

89. Iz naprijed navedenih razloga, a na osnovu člana 313. ZKP BiH, vijeće Apelacionog odjeljenja je donijelo odluku kao u izreci presude.

Zapisničar:

Pravni savjetnik

Elma Čorbadžić

**PREDSJEDNIK VIJEĆA
SUDIJA**

Redžib Begić

POUKA O PRAVNOM LIJEKU: Protiv ove presude žalba nije dozvoljena.